CÎTEVA NOTE PE MARGINEA BIBLIOGRAFIEI GENERALE A ETNOGRAFIEI ŞI FOLCLORULUI ROMÂNESC

DE

LUCIA CIREŞ

Publicarea primului volum de bibliografie exhaustivă a etnografiei şi folclorului românesc, instrument de lucru la care au năzuit mai bine de o jumătate de veac specialiştii, reprezintă un eveniment editorial de primă însemnătate pentru cercetarea ştiinţifică. Adăugînd şi semnificaţia sa culturală, ca act de valorificare a moştenirii ştiinţifice, socotim că importanţa lucrării nu se mai cere susţinută.

Fără intenţia de a efectua o discuţie critică privitoare la modul de alcătuire a bibliografiei, principii, clasificare etc., dăm, mai jos, rezultatele unui sondaj făcut în momentul utilizării sale ca instrument de lucru.

Apreciind volumul imens de muncă depus pentru întocmirea unei astfel de bibliografii şi recunoscînd inerenţa unor scăpări, observaţiile au doar scopul de a servi la o eventuală reeditare.

1. La indicele numelor de persoane (p. 693) este trecut Stăncescu D. I. iar la informaţia bibliografică 3147, la care se face trimiterea în dreptul acestui nume, apare Stăncescu Dum. A.; la informaţia 3858, figurînd în dreptul aceluiaşi nume din indice, se află Stăncescu Dumitru I. Se pare că, de fapt, au fost contopiţi doi autori sub un singur nume.

2. Deşi „Revista pentru istorie, archeologie şi filologie" este prezentată în lista periodicelor despuiate, cu siglă, fără lipsuri, nu este semnalată lucrarea lui P. Ispirescu *Zicători populare* publicată în mai

BDD-A1530 © 1970 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:37:41 UTC)

multe numere ale acestei reviste (1882, vol. I, fasc. 1 ; 1883, vol. II, fasc. 2 ; 1884, vol. III, fasc. 1 ; 1885, vol. IV. fasc. 1).

3. Este, îndeobște, cunoscut faptul că P. Ispirescu a publicat primele basme în „Țeranul român", dar, deși revista apare în lista periodicelor fișate, cu siglă, fără lipsuri, nu este citată în dreptul basmelor respective.

4. La informația bibliografică nr. 205, care indică necroloagele publicate la moartea lui P. Ispirescu, nu se menționează necrologul apărut în „Convorbiri literare", X, 1887, nr. 9.

5. Informația cu numărul 2443 trebuia să cuprindă și recenzia la *Pilde și ghicitori* de P. Ispirescu apărută în ziarul „Timpul" sub titlul *Notițe bibliografice*, redactată de M. Eminescu (VII, 1882, 6, 7, 8 mai).

6. Deși la anul 1872, din ziarul „Românul", București, nu este menționat nici un număr lipsă, articolul lui G. Dem. Teodorescu, *1 Maiu — despre originea obiceiului de a sărbători această zi* — apărut în ziarul respectiv, XVII, 1872, 30 aprilie, nu este citat.

7. În ziarul „Universul", București, în anul 1885, sînt publicate patru snoave de Dumitru Stăncescu, dar în bibliografie nu au fost semnalate : *De ce fuge ogarul după iepure* (nr. 272), *Cum și-a ucis țiganul țiganca* nr. 320), *Pomana țiganului* (nr. 374) și *O snoavă* (nr. 340). Unele din aceste numere au fost menționate la lipsuri, într-adevăr, dar ele există, totuși, în fondul Bibliotecii Universitare din Iași, una din sursele de materiale consultate.

8. Anul 1890 din „Revista literară" este citat la lipsuri, deși se află în fondul Bibliotecii Universitare din Iași. Aici se află publicate două snoave de Dumitru Stăncescu : *Cioban nou*, XI, 1890, nr. 1 și *Mort-nemort*, XI, 1890, nr. 2.

9. Informația bibliografică nr. 906 este incompletă, căci în ziarul „Voința națională", București, III, 1886, A. D. Xenopol a publicat două recenzii la culegerea de poezii populare alcătuită de G. Dem. Teodorescu. (Este citată numai cea din nr. 451). Cea de a doua recenzie a fost publicată în același an, în nr. 459 și este intitulată : *Iarăși despre poesiele poporane culese de G. Dem. Teodorescu.*

10. Informația bibliografică nr. 16 (Atanasiu V. I. : *Duoi folcloriști...*) conține nota : „V. Cireș și M. Schwarzfeld. Polemica dintre cei doi, pe tema culegerii lui V. Alecsandri". În realitate obiectul polemicii respective este lucrarea lui V. Cireș : *Considerații asupra poeziei populare române.*

11. În comentariile făcute la informațiile nr. 2691 și nr. 2745 se afirmă că P. Ispirescu ar fi emis ideea compilării în limba franceză a unor basme românești. De fapt, în articolul său, Ispirescu semnalează, doar, motive comune în basmele românești și cele franceze, iar snoava din introducere, pusă pe seama lui Moș Teacă, nu îndreptățește afirmația din comentarii. (Vezi și studiul introductiv de C. Bărbulescu la Petre Ispirescu : *Opere*, București, EPL, 1969, p. XXII — XXIII).

BDD-A1530 © 1970 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:37:41 UTC)

12. În informația bibliografică nr. 53, Schwarzfeld M.: *Poesiile populare colecția Alecsandri...*, locul de apariție al studiului este indicat în „Contemporanul" 7 (1888) 80—96. Lăsînd la o parte faptul că anul de apariție este 6 și nr. 7, studiul se continuă și în numerele următoare, între paginile: 148—168; 223—251; 383—419.

13. La indicele pentru numele de persoane, în dreptul numelui Schwarzfeld Elias (p. 693) apar trimiteri care trebuiau să figureze *numai* sau *și* în dreptul lui Schvarzfeld Mozes (de ce nu Mauriciu?): 14, 16, 24, 25, 27, 29, 30, 59.

14. Informația bibliografică nr. 57, care înregistrează o dare de seamă a lui H. Tiktin despre studiul lui M. Schwarzfeld: *Poesiile populare colecția Alecsandri*, nu este semnalată în dreptul lui Schwarzfeld în indicele numelor de persoane.

15. Greșelile de tipar strecurate într-o bibliografie, atunci cînd nu există o erată, creează dificultăți sau pot face inutilizabile unele informații. De pildă, sigla AN. ISR nu poate fi găsită în lista de sigle, căci, aici, apare AN. ISTR.; numai întîmplător se poate bănui că numărul 4657 din dreptul lui Alexici G. (în indice, p. 679) trebuia să fie, de fapt, 4567.

BDD-A1530 © 1970 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:37:41 UTC)